

دستورالعمل های نظافت و ضدعفونی درمانگاه

دستورالعمل نظافت و ضد عفونی درمانگاه

دستورالعمل ذیل برگرفته از بخشنامه ها و دستورالعمل های مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت و در جهت اطلاع و اجرا در سطح درمانگاه ها در مواقع لازم تهیه شده است. امید است ضمن انتخاب نیروی انسانی لازم و آموزش های مناسب و تهیه امکانات مورد نیاز در صورت ضرورت بتوان بر اساس دستورالعمل اقدامات مقتضی را انجام داد.

دستورالعمل ضد عفونی و شستشو در بخشهای عمومی

مواد ضد عفونی کننده مصرفی در بخشهای عمومی وایتکس می باشد که با توجه درصد وایتکس ورودی درمانگاه باید بصورت زیر استفاده شود: ب

جهت گندزدایی عمومی محیط ۱/۱۰۰

جهت ترشحات خونی ۱/۱۰

مطابق برنامه زمانبندی مشخص شده هفته ای دوبار نظافت درمانگاه انجام می شود

دستورالعمل شستشو

سطوح مربوط به بخشهای درمانگاه شامل کف اتاق، دیوارها، مبلمان و سایر وسایل که به ظاهر تمیز و خشک می باشند، از نظر خطر انتقال عفونت ادراری ریسک پائین می باشند. وجود محیطی تمیز و مناسب برای اجرای استانداردهای بهداشتی و ضد عفونی لازم بوده و باعث اطمینان خاطر بیماران و سایر پرسنل می گردد. سطوح و وسایل مرطوب محیط مناسب تری را برای انتقال پاتوژنهای احتمالی و رشد میکروارگانیسم ها بوجود می آورند.

محلولهای پاک کننده و وسایلی که جهت نظافت استفاده می شوند، ممکن است شدیداً با باکتریها آلوده شده باشند که بایستی پس از اتمام نظافت سریعاً از محیط درمان بیماران و با تهیه مواد غذایی دور گرداند، نظافت معمولی می تواند بیشتر لوازم را بطور نسبی از خطر انتقال عفونت پاک کرده و از نظر حمل و نقل ایمن گرداند. مواد ضد عفونی بطور عمومی لازم نبوده و تنها بصورت کنترل شده و تحت سیاست خاصی بایستی مورد استفاده قرار گیرند، در صورت استفاده از مواد ضد عفونی بایستی حتماً بصورت صحیح رقیق شده و برای هر بار استفاده بصورت تازه تهیه شده و پس از استفاده بلافاصله دور ریخته شده شوند.

انجام مراحل نظافت در بخشها به عهده پرسنل خدمات بوده و بایستی بر طبق برنامه مشخص کلیه لوازمی که نیاز به نظافت داشته مشخص گردیده و تناوب این نظافت و نوع آن از نظر استفاده از مواد ضد عفونی بصورت کامل مشخص گردد. در مواردی که خطر انتقال عفونت افزایش می یابد از قبیل ریختن خون یا خون آلوده به ویروس HIV و HBV، یا وجود بیمار با خطرات بالا در بخش، مراحل نظافت و ضد عفونی حتماً بایستی با نظارت پرستار مسئول بخش صورت گیرد.

دستورالعمل نظافت زمین (کف)

در رابطه با نظافت زمین این نکته قابل توجه می باشد که میزان انتقال عفونت با استفاده از مواد ضد عفونی کننده بجای مواد دترجنت تغییر قابل توجه پیدا نکرده و استفاده از مواد پاک کننده معمولی جهت نظافت بطور طبیعی کافی بنظر می رسد، استفاده از مواد ضد عفونی کننده تنها جهت موارد شناخته شده و یا احتمال انتقال عفونت (جمع آوری ترشحات عفونی آلوده به HIV، HBS) بایستی انجام گیرد.

ضد عفونی نمودن زمین و یا سایر سطوح در موارد احتمال وجود عفونت، بایستی انجام گیرد. ولی به هر حال تاکید این نکته لازم است که خطر ابتلاء به عفونت از طریق زمین و یا سایر موارد محیطی ذکر شده پائین بوده و نظافت به تنهایی معمولاً کافی می باشد. ولی در این درمانگاه با توجه به تعداد زیاد بیماران و رفت و آمد زیاد همراهیان در تمامی مواقع هنگام نظافت از وایتکس ۱/۱۰۰ استفاده می شود.

دستورالعمل نظافت دیوارها و سقف

در صورتیکه این سطوح تمیز ، صاف ، خشک و سالم باشند. احتمال خطر عفونت بسیار پائین می باشد. نظافت دیوارها و سقف جهت جلوگیری از آلودگی و کثیفی ظاهری بایستی در فواصل منظم انجام پذیرد.

استفاده از مواد ضد عفونی مگر در موارد آلودگی شناخته شده لازم نمی باشد ، ولی با توجه به شلوغی نظافت با وایتکس ۱/۱۰۰ انجام می شود و در صورت وجود خون و ترشحات خونی از وایتکس ۱/۱۰ استفاده می شود

دستورالعمل شستشوی حمام، سینک و محل شستن دستها

ماده ضد عفونی مناسب در این درمانگاه هیپو کلریت سدیم ۱/۱۰۰ می باشد.

در تمام موارد نظافت وایتکس ۱/۱۰۰ می باشد .

دستورالعمل استفاده از تی شوی مکانیکی

۱. در هر دو مخزن مقدار معین از آب و ماده ضد عفونی را بر حسب حجم محلول مورد نیاز تهیه کنید.
۲. دو مخزن را با بر چسب قسمت تمیز و کثیف آن را مشخص (قسمتی که تی آبیگری می شود کثیف محسوب می شود) نمائید.
۳. تی مخصوص را به محلول آماده شده در ظرف تمیز آغشته کنید.
۴. سطوح کف زمین را با حرکت دادن مارپیچی تی کشی کنید.
۵. تی را در ظرف مخزن کثیف شستشو داده و آبیگری کنید سپس مجددا وارد قسمت تمیز کرده و شروع به تی زدن کنید

دستورالعمل استفاده از تی ها

وسایل مربوط به این نظافت از قبیل سطل ها، نخ تی باید بصورت خشک و در محل مناسب نگهداری شود . تی ها باید همیشه آویزان باشند و در صورت امکان در هوای آزاد نگهداری شوند.

خشک نمودن وسایل تمیز کننده زمین لازم بوده زیرا براحتی با باسیل های گرم منفی آلوده می شوند ولی این آلودگی بصورت موقت به سطح زمین منتقل شده و مشکل جدی ایجاد نمی کند.

در این درمانگاه تی ها با دو نوع رنگ دسته مشخص می شوند:

۱. سفید (اتاقها)
۲. قرمز (سرویس های بهداشتی)

نخ تی هر ۱۵ روز یکبار باید تعویض شوند.

دستورالعمل شستشوی توالتها

جهت نظافت روتین استفاده از محلول دتر جنت کافی است. در مواردی که محل نشستن بصورت آشکار آلوده بوده و یا بعد از استفاده بیمارانی که مبتلا به عفونت دستگاه گوارش می باشند ضد عفونی نمودن الزامیست. مایع ضد عفونی کننده مورد استفاده در این درمانگاه هیپوکلریت سدیم ۱/۱۰۰ که شستشو شده و قبل از استفاده خشک گردد.

ریختن مایع ضد عفونی کننده در فاضلاب هیچ نقشی در کاهش میزان عفونت درمانگاهی ندارد.

نحوه نظافت و گندزدایی سطوح و زمین در هنگام آلوده شدن با خون و یا ترشحات بیمار در صورت آلوده شدن سطح، تخت و یا میز با خون و ترشحات بیمار لازم است:

۱. ابتدا پارچه و یا کاغذ خشک کن روی محل خون گذاشته و پس از جذب خون ، دور انداخته شود .

۲. سپس مقداری وایتکس ۱/۱۰ روی خون ریخته شود.

۳. وایتکس به مدت ۱۰ دقیقه در محل بماند.

۴. پس از گذشت این زمان، دستکش پوشیده و به کمک پارچه ای خون را تمیز و پارچه در سطل زباله عفونی دور انداخته شود.

۵. در انتها سطح میز یا تخت نظافت کلی و زمین تی کشیده شود.

به خاطر داشته باشید نظافت محلی که آلوده به خون است همزمان با سایر سطوح، یا استفاده از تی که در نظافت کلی از آن استفاده می شود (قبل از گندزدائی) موجب آلودگی سایر سطوح و انتشار عفونت خواهد شد

دستورالعمل شستشوی تخت و لاکر:

تختها و لاکرهای بیمار را باید بعد از ترخیص هر بیمار با ماده دترجنت شسته و سپس خشک کنید. در مورد بیماران عفونی از یک ماده گندزدا استفاده و سپس با یک ماده دترجنت شسته و آب کشی و خشک کنید. در هنگام داشتن بیمار در تخت می توان با یک دستمال مرطوب به مواد ضدعفونی کننده تخت و لاکر را ضدعفونی کنید.

نظافت ترالی پانسمان و دارو

هفته ای دوبار بایستی روی ترالی پانسمان را با مواد ضدعفونی (با الکل ۷۰٪ ضدعفونی) تمیز نمود.

تلفن و یخچالها

یخچالها باید بصورت هفتگی تمیز شوند و باید دقت شود از گذاشتن پلاستیک سیاه داخل یخچال خودداری شود.

نظافت قاب عکس ها و تلویزیون

با دستمال مرطوب هفتگی گردگیری شود.

نظافت ماشین های شیو

معمولاً از نوع یکبار مصرف هستند ولی هنگام استفاده از موزر پس از جدا کردن قطعات آن و تمیز کردن موهای آن با اسپری سریع الاثر ضدعفونی می شود.

دستورالعمل شستشوی سطل های آشغال

در پایان هر شیفت کاری که زباله ها تخلیه می شود هفته ای دوبار بایستی بایستی سطلهای زباله با آب داغ و دترجنت (مواد پاک کننده) شستشو شود و به صورت وارونه نگهداری شود تا خشک شود و سپس کیسه زباله جدید کشیده شود.

رختخواب:

بعد از ترخیص بیماران پاک کردن رختخواب (چهارچوب تخت) لازم می باشد. رختخواب باید در برنامه نظافت درمانگاه قرار گرفته و با یک دترجنت پاک و خشک شود. اگر گندزدایی لازم باشد ترکیبات هالامید مناسب خواهد بود. در این موارد از ضد عفونی کننده های گران قیمت نباید استفاده کرد.

پرده ها:

پرده ها باید در صورت وجود آلودگی قابل روئیت شسته شوند و در غیر این صورت هر سه ماه یک بار شسته شوند.